

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 189g/2026

privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolelor 6¹ și 6² din
Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească

*(repartizarea cererii de recuzare prin intermediul Programului integrat de
gestionare a dosarelor (nr. 2))*

CHIȘINĂU
9 septembrie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA, *judecători*,
cu participarea nei Iulia Vartic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 28 august 2026,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 9 septembrie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolelor 6¹ și 6² din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, ridicată de dl avocat Nicu Șendrea, în interesele nei Mihaela Pînzari, parte în dosarul nr. 10-17/2026, pendinte la Judecătoria Hâncești, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecătoare Valentina Suruceanu, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele procesului penal

3. La 7 aprilie 2026, a fost expediată în instanța de judecată cauza penală de acuzare a dlui Vladimir Chitorog de comiterea infracțiunilor de creare sau conducere a unei organizații criminale și spălare a banilor. Cauza penală a fost repartizată pentru examinare dlui judecător Nicolae Zaharia.

4. La 11 mai 2026, dl avocat Nicu Șendrea a formulat, în interesele nei Mihaela Pînzari, o plângere în fața judecătorului de instrucție, în conformitate cu articolul 313 din Codul de procedură penală, referitoare la refuzul de tragere la răspundere penală a unui procuror și a unui ofițer de urmărire penală pentru presupuse acțiuni de constrângere psihologică, abuz de putere și exercitarea unor presiuni ilegale în cadrul urmăririi penale.

5. În cursul examinării cauzei penale au fost formulate mai multe cereri de recuzare împotriva dlui judecător Nicolae Zaharia. Cererile de recuzare au fost repartizate, în mod aleatoriu, prin Programul integrat de gestionare a dosarelor, nei judecătoare Valentina Suruceanu din cadrul Judecătoriei Hâncești, sediul central. Anterior, dl avocat Nicu Șendrea a formulat cereri de recuzare împotriva

dnei judecătoare Valentina Suruceanu, care au fost respinse de către dl judecător Nicolae Zaharia.

6. În ședința de judecată din 3 august 2026, dl avocat Nicu Șendrea a ridicat, în interesele dnei Mihaela Pînzari, excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolelor 6¹ și 6² din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească.

7. Printr-o încheiere din 3 august 2026, Judecătoria Hâncești a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngredi accesul la justiție.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Articolul 114 Înfăptuirea justiției

„Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.”

Articolul 115 Instanțele judecătorești

„(1) Justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

(2) Pentru anumite categorii de cauze pot funcționa, potrivit legii, judecătorii specializate.

(3) Înființarea de instanțe extraordinare este interzisă.

(4) Organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și procedura de judecată sunt stabilite prin lege organică.”

Articolul 116 Statutul judecătorilor

„(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

(2) Judecătorii instanțelor judecătorești se numesc în funcție, în condițiile legii, până la atingerea plafonului de vârstă, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii.

(3) - abrogat.

(4) - abrogat.

(5) Deciziile privind numirea judecătorilor și cariera acestora trebuie să fie adoptate în baza unor criterii obiective, bazate pe merit, și a unei proceduri transparente, în condițiile legii. Promovarea sau transferul judecătorilor se face doar cu acordul acestora.

(5¹) Judecătorii au doar imunitate funcțională în condițiile legii.

(6) Sancționarea judecătorilor se face în conformitate cu legea.

(7) Funcția de judecător este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții retribuite, cu excepția activității didactice și științifice.”

9. Prevederile relevante ale Legii nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească sunt următoarele:

Articolul 6¹ Distribuirea aleatorie a dosarelor și constituirea completelor de judecată

„(1) Activitatea de judecare a cauzelor se desfășoară cu respectarea principiului distribuirii aleatorii a dosarelor prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. În cazul în care judecătorul căruia i-a fost repartizată cauza este în imposibilitatea de a continua judecarea acesteia, persoana responsabilă, în temeiul unei încheieri motivate a

președintelui instanței judecătorești, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, asigură redistribuirea aleatorie a dosarului altui judecător. Fișa cu datele privind distribuirea aleatorie a dosarelor se anexează în mod obligatoriu la fiecare dosar.

(1¹) Constituirea completelor de judecată și desemnarea președinților acestora se fac la începutul anului prin dispoziție a președintelui instanței. Schimbarea membrilor completului se face în cazuri excepționale, în baza unei încheieri motivate a președintelui instanței judecătorești și potrivit criteriilor obiective stabilite de regulamentul aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii. Încheierea motivată privind schimbarea membrilor completului se anexează la materialele dosarului.

(2) Cauzele repartizate unui complet de judecată nu pot fi trecute altui complet decât în condițiile prevăzute de lege.”

Articolul 6²

Programul integrat de gestionare a dosarelor

„(1) Programul integrat de gestionare a dosarelor este unic pentru toate instanțele de judecată, fiind parte componentă a sistemului informațional judiciar. Utilizarea acestuia este obligatorie pentru toate instanțele de judecată.

(2) Administrarea Programului integrat de gestionare a dosarelor și asigurarea controlului asupra funcționalității acestuia se efectuează de către Agenția de administrare a instanțelor judecătorești.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul sesizării a preluat în totalitate criticile de neconstituționalitate din sesizarea nr. 168g/2026 și susține că prevederile contestate nu prevăd garanții procedurale și instituționale în situația în care, din cauza numărului redus de judecători, Programul integrat de gestionare a dosarelor nu asigură o distribuire aleatorie a cererilor de recuzare. În situația în care într-o instanță de judecată activează doi judecători, cererile de recuzare formulate în privința lor se soluționează în mod reciproc de către fiecare dintre aceștia.

11. În astfel de circumstanțe, lipsa unei reglementări care ar permite desemnarea unui judecător dintr-o altă instanță de același grad ori aplicarea unui mecanism alternativ afectează dreptul justițiabilului la un proces echitabil.

12. Autorul excepției afirmă că omisiunea în cauză contravine articolelor 1, 4, 16, 20, 23, 26, 54, 114, 115 și 116 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul unei părți în proces. Astfel, Curtea constată că excepția este formulată de către subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile articolelor 6¹ și 6² din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească. Articolele contestate au constituit anterior obiect al controlului constituționalității. Prin Decizia nr. 132 din 6 august 2026, Curtea a declarat inadmisibilă sesizarea nr. 168g din 2026 privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolelor 6¹ și 6² din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995, ridicată de dl avocat Nicu Șendrea, pentru că nu întrunea condițiile de admisibilitate.

17. Astfel, Curtea observă că, reprezentând interesele unei alte părți în cadrul altei cauze, autorul a formulat o excepție de neconstituționalitate cu critici de neconstituționalitate și argumente care sunt, în esență, identice celor din sesizarea examinată în Decizia nr. 132 din 6 august 2026.

18. În acest context, Curtea a menționat, cu referire la incidența articolelor 26, 114 și 115 din Constituție, că autorul excepției nu a motivat caracterul contradictoriu al dispozițiilor contestate cu aceste norme constituționale, iar simpla trimitere la acestea nu poate fi considerată o critică de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr. 132 din 6 august 2026, § 21).

19. Cu referire la incidența articolelor 20 și 116 din Constituție, Curtea a constatat lipsa unei legături de cauzalitate între prevederile contestate și normele constituționale invocate, de vreme ce principiul distribuirii aleatorii este stabilit de articolele 6¹ și 6² din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, iar modalitățile de repartizare aleatorie au fost dezvoltate de Consiliul Superior al Magistraturii prin Hotărârea nr. 110/5 din 5 februarie 2013 (a se vedea DCC nr. 132 din 6 august 2026, § 32).

20. De asemenea, Curtea a făcut trimitere la jurisprudența Curții Europene din cauza *A.K. v. Liechtenstein*, 9 iulie 2015, § 68, care viza situația în care fiecare dintre membrii unui tribunal vizați de recuzare a participat la luarea deciziei privind recuzările pentru părtinire formulate împotriva colegilor săi. În acest sens, Curtea Europeană a considerat că o astfel de procedură nu a afectat imparțialitatea judecătorilor în circumstanțele specifice ale cauzei, de vreme ce reclamantul își bazase cererile de recuzare pe motive generale și abstracte, aproape identice, fără a face referire la fapte concrete și relevante care ar fi putut dezvălui o animozitate sau o ostilitate personală față de el (a se vedea DCC nr. 132 din 6 august 2026, § 34).

21. Prin urmare, Curtea nu a reținut nici critica autorului referitoare la afectarea dreptului la un proces echitabil din cauza examinării unei cereri de recuzare de către un judecător vizat într-o altă cerere de recuzare (a se vedea DCC nr. 132 din 6 august 2026, § 33).

22. Așadar, pentru că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, iar prezenta sesizare este practic identică după conținut cu sesizarea nr. 168g din 30 iulie 2026, Curtea reține că atât soluția, cât și considerentele Deciziei nr. 132 din 6 august 2026 sunt aplicabile și în această cauză.

23. Prin urmare, pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea în cauză privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2) și (3) lit. b), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolelor 6¹ și 6² din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, ridicată de dl avocat Nicu Șendrea, în interesele dnei Mihaela Pînzari, parte în dosarul nr. 10-17/2026, pendinte la Judecătoria Hâncești, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 9 septembrie 2026

DCC nr. 145

Dosarul nr. 189g/2026